Lietas Nr. 130065115
Lietas arhīva Nr. 104AA-0492-16/4

SPRIEDUMS

Rīgā, 2016.gada 6.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese L.Šteinerte
tiesneši I.Vīgante un G.Kveska
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar politiskās partijas "Vienotība" pilnvarotā pārstāvja – zvērināta advokāta Laura Lejas (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 1.marta spriedumu, un

konstatēja

2015.gada 29.aprīlī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB) Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas galvenā speciāliste /pers. D/ sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.001908 attiecībā pret politisko partiju "Vienotība" (turpmāk arī – Partija). Protokolā, cita starpā norādīts, ka politiskā partija "Vienotība" ir izdarījusi administratīvos pārkāpumus, par kuriem paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 166.^{34}panta pirmajā un trešajā daļā.

2015.gada 13.maijā KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītāja /pers. G/ pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/98, ar kuru nolēma saukt pie administratīvās atbildības politisko partiju /Nosaukums A/ par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā un par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu, tas ir, pēc Latvijas APK 166.^{34}panta pirmās un trešās daļas, uzliekot naudas sodu Latvijas APK 166.^{34}panta trešās daļas sankcijas ietvaros 4300 *euro* apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, politiskā partija "Vienotība" iesniedza sūdzību, kura ar KNAB priekšnieka 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.1/4331 (turpmāk arī Lēmums) tika noraidīta, bet KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītājas 2015.gada 13.maija lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/98 atstāts negrozīts.

Nepiekrītot iestādes lēmumam, politiskā partija "Vienotība" pārsūdzēja to Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, lūdzot lēmumu atcelt.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 1.marta spriedumu atstāts negrozīts KNAB priekšnieka 2015.gada 1.jūlija lēmums Nr.1/4331 un politiskās partijas "Vienotība" sūdzība noraidīta.

Tiesa tiesas sēdē ir pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku – partijas pilnvarotā pārstāvja Laura Lejas, iestādes pārstāvju /pers. I/ un /pers. D/ paskaidrojumus, liecinieku – /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/ un /pers. R/ sniegtās liecības, izvērtējusi pārsūdzētā iestādes lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, un atzinusi, ka iestādes lēmums atstājams negrozīts, bet partijas sūdzība noraidāma.

Izvērtējusi lietā esošos ierādījumus kopsakarā ar sūdzībā norādītajiem argumentiem, liecinieku sniegtajām liecībām, tiesa atzinusi par pamatotu un pierādītu iestādes lēmumā konstatēto, kā arī atzinusi par pierādītu, ka partijas deputātu kandidāti ir veikuši individuālu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu, atbilstoši Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta ceturtajai^{1} daļai, un šādas priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņas izdevumi bija ieskaitāmi partijas priekšvēlēšanu izdevumos.

Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteikts, ka vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā norādāmi politisko organizāciju (partiju) izdevumi, un attiecīgās politiskās organizācijas izdevumi, cita starpā, ir arī atsevišķa deputātu kandidāta individuālās priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņas izdevumi.

Priekšvēlēšanu aģitācijas darbības, priekšvēlēšanu izdevumi un attiecīgs priekšvēlēšanu laika posms ir aplūkojami loģiskā sakarībā atbilstoši ierobežojumu jēgai nodrošināt vienlīdzīgas un brīvas vēlēšanas (Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 22.septembra spriedums lietā Nr.A42539007 SKA-311/2011).

No Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma izriet, ka jēdziena "priekšvēlēšanu aģitācija" jēga ir reklamēšanās ar mērķi aicināt vēlētājus balsot par vai pret kādu politisko organizāciju, politisko organizāciju apvienību vai arī deputāta kandidātu. Tātad, Priekšvēlēšanu aģitācijas likums nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācija ir saistīta ar konkrētu laika periodu pirms vēlēšanām un aicinājumu balsot par attiecīgu politisko organizāciju, politiskās organizācijas apvienību vai arī kādu deputāta kandidātu.

Tiesu praksē atzīts, ka politiskās organizācijas (partijas) izdevumos ir ieskaitāmi izdevumi, kas radušies trešajām personām veicot reklāmu, ja tiek konstatēta tiešās saiknes pastāvēšana starp politisko organizāciju (partiju) un minēto personu (Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 16.novembra spriedumu lietā Nr.A42688107).

Galvenais elements priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņā pēc būtības ir reklāma, jo tā ir līdzeklis, ar kuras palīdzību partija vēlētājus informē un aicina balsot par saviem deputātu kandidātiem. Izdevumi, no šāda aspekta raugoties, nosaka vien kampaņas vērienīguma iespējas. Tādēļ kampaņas ierobežojumu sakarā ir svarīgi noskaidrot, kādi bijuši izdevumi par visām reklamēšanas (aģitācijas) darbībām, kuras visas partijas veikušas vienā laika posmā. Tādēļ izdevumi, kas uzskatāmi par priekšvēlēšanu izdevumiem un norādāmi vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā, ir saistāmi ar priekšvēlēšanu aģitācijas darbību, kas noteiktas Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{2}panta otrajā daļā, veikšanas laiku. Tas atbilst priekšvēlēšanu perioda noteikšanas jēgai.

No Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta ceturtās^{1} daļas, piektās daļas izriet "tiešās saiknes" kritērijs, lai noskaidrotu, vai citu personu darbības nav pašas partijas iniciētas un tādēļ pieskaitāmas pašai partijai.

Tiesa atzinusi, ka priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu jautājums ir noregulēts, lai jebkura persona, kas pretendē uz darbību Saeimā,

pašvaldības domē vai Eiropas Parlamentā, tā būtību saprastu un rēķinātos ar nelabvēlīgām sekām neatbilstošas rīcības gadījumā.

Tiesa atzinusi par pamatotu iestādes viedokli, ka "tiešās saiknes" kritērijs ir pierādīts ar lēmumā norādītajiem faktiem un pierādījumiem.

Tiesa secinājusi, ka lietā ir gūti pierādījumi tam, ka reklāmas laukumus pieteica, maketus sagatavoja un publikācijai iesniedza SIA "Creative Media Service" darbiniece - Mediju plānotāja /pers. T/, kura pēc /pers. M/ līguma veica reklāmas izvietošanas organizēšanu. Savukārt, partijas deputātu kandidāti ir snieguši /pers. M/ kontaktinformāciju tām fiziskajām personām, kuras vēlējušās atbalstīt partiju.

Tiesa atzinusi, ka laikrakstos izvietoto reklāmu acīmredzami vienotais un līdzīgais izskats, teksts un stils ar citām SIA "Creative Media Service" Mediju plānotājas /pers. T/ nosūtītajām reklāmām citos laikrakstos, kā arī audio reklāmu identiskais saturs dažādās radio programmās, partijas un politiskās partijas "/pilsēta/ reģionālā partija" noslēgtā vienošanās par sadarbību ar partiju vienotu deputātu kandidātu sarakstu vēlēšanās atbalstīšanu un kopīgas priekšvēlēšanu programmas izstrādāšanas un piedalīšanās to īstenošanā, pierāda partijas deputātu kandidātu tiešo saikni ar individuāli organizētajām priekšvēlēšanu aģitācijas reklāmām.

Saskaņā ar Reklāmas likuma 4.panta otrās daļas 4.,6.punktu, raidorganizācijas varēja izvietot audio reklāmas klipus un laikrakstu redakcijas varēja izvietot reklāmas laikrakstos tikai ar pašu fizisko personu piekrišanu. Savukārt SIA "Creative Media Service" Mediju plānotāja /pers. T/ kā aģentūras darbiniece, kura atbilstoši /pers. M/ līgumam organizēja priekšvēlēšanu aģitācijas reklāmas izvietošanu par partijas deputātu kandidātiem varēja iegūt personas datus no /pers. M/, kurš partijas deputātu kandidātiem palīdzēja veikt individuālu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu.

Tiesa uzskatījusi, ka šis apstāklis apliecina, ka saistībā ar partijas deputātu kandidātu priekšvēlēšanu aģitācijas materiāla izplatīšanu, pastāvēja iepriekš panākta vienošanās starp partijas deputātu kandidātiem, SIA "Creative Media Service" direktoru /pers. M/ un fiziskajām personām.

Likumdevējs, nodrošinot vienlīdzīgas politiskās konkurences iespējas, ir noteicis ierobežojumus partiju un to priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu finansējumam. Tos pārkāpjot, tiek pārkāpti arī minētie vēlēšanu principi, tādējādi gan vēlētāju, gan deputātu kandidātu tiesībām un tiesiskajām interesēm un valsts pārvaldības kārtībai kopumā nodarot būtisku kaitējumu. To var novērst, ja pārkāpuma atklāšanas brīdī neatbilstošā finansējuma izmantošanu attiecīgajam mērķim iespējams nepieļaut. Tas nav iespējams pārkāpuma vēlākas atklāšanas gadījumā. Tādēļ kaitējumu iespējams novērst vienīgi vēršoties pret partijas īstenoto finanšu līdzekļu izlietojumu un aizskartās intereses kompensējot (ieskaitot šos finanšu līdzekļus valsts budžetā) (Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 22.septembra spriedums lietā Nr.A42539007 SKA-311/2011).

Vidusmēra Latvijas vēlētājs politiskās reklāmas ietekmē varēja pieņemt tādu lēmumu par savas vēlētāju balss nodošanu kādai politiskajai partijai, kādu viņš citādi, iespējams, nebūtu pieņēmis. Partijas deputātu kandidāti acīmredzami reklāmas formulējuši un reklāmas izvietošanu organizējuši tā, lai vidusmēra Latvijas vēlētājs uzskatītu, ka šis ir vispareizākais no citu politisko partiju piedāvājumiem. Partija, pārsniedzot priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumus un atrodot citu ceļu kā "apiet" priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumus, jo reklāmas laikrakstos un radio par partijas deputātu kandidātiem nepārprotami varēja izplatīt lielākā apjomā, nav ievērojusi vienlīdzīgas politiskās konkurences iespējas, līdz ar to vēlētājs nav varējis brīvi veidot savus uzskatus par priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu.

Vienlīdzīgu un brīvu vēlēšanu principi piekrīt demokrātisku valstu vēlēšanu sistēmu pamatprincipiem. Vienlīdzīgu vēlēšanu princips ietver to, ka katram vēlētājam ir viena balss vai vienāds skaits balsu, ievēlamo deputātu skaits ir vienmērīgi sadalīts starp vēlēšanu apgabaliem un visu politisko partiju un vēlēšanu kandidātu iespējas ir vienlīdzīgas. Kā norādījusi Satversmes tiesa, iespējas ir vienlīdzīgas, ja valsts institūciju attieksme pret visiem kandidātu sarakstiem ir neitrāla. Tas attiecas uz kandidātu sarakstu, vēlēšanu kampaņu, plašsaziņas līdzekļu pieejamību tiem, kā arī partiju un to kampaņu publisko finansēšanu. Savukārt vēlēšanas ir brīvas, ja vēlētāji cita starp var brīvi veidot savus uzskatus (Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2002-08-01).

Ņemot vērā minēto, kā arī administratīvā pārkāpuma lietā konstatēto, ka raidorganizāciju pārraidīto audioklipu sagatavošanā piedalījās arī partijas stratēģiskie partneri, proti, /pers. Z/ un politiskās partijas "Latgales partija" valdes priekšsēdētājs /pers. A0/, kuri aicināja 12.Saeimas vēlēšanās balsot par partijas deputātu kandidātiem, tiesa atzinusi, ka audioklipos izvietotā priekšvēlēšanu aģitācija ir uzskatāma par partijas deputātu kandidātu veiktu individuālu priekšvēlēšanu aģitāciju, kas, atbilstoši Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta 2.punktā, 4.panta otrajā daļā noteiktajam, nav uzskatāma par nesaistītās personas veikto priekšvēlēšanu aģitāciju.

Turklāt arī laikrakstos izvietoto reklāmu acīmredzami vienotais un līdzīgais izskats, teksts un stils ar citām SIA "Creative Media Service" Mediju plānotājas /pers. T/ nosūtītajām reklāmām citos laikrakstos pierāda partijas deputātu kandidātu tiešo saikni ar individuāli organizētajām priekšvēlēšanu aģitācijas reklāmām.

Tiesa uzskatījusi, ka partija varēja, un tai vajadzēja paredzēt, ka raidorganizācijās un laikrakstos izvietotās politiskās reklāmas ir uzskatāmas par partijas priekšvēlēšanu aģitāciju un iekļaujamas partijas priekšvēlēšanu izdevumos, jo partijas biedri jau vairākkārt ir piedalījušies Saeimas un pašvaldību vēlēšanās un viņiem ir zināms priekšvēlēšanu aģitācijas tiesiskais regulējums.

Bez tam, tiesa atzinusi, ka partijas deputātu kandidāti, kuru reklāmas apmaksāja fiziskas personas - /pers. AA/, /pers. AB/, /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. P/, /pers. AE/, /pers. AF/, /pers. AG/, /pers. AH/, /pers. AI/, /pers. AJ/, /pers. O/, /pers. AK/, /pers. R/, /pers. AL/, /pers. AM/, /pers. AN/, /pers. AO/, /pers. AP/, /pers. N/, /pers. Z/ - pēc būtības ir veikuši individuālu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu, jo visas reklāmas (gan audio reklāmas radio, gan reklāmas laikrakstos) satur tiešu aicinājumu balsot par partijas deputātu kandidātiem, turklāt minētās fiziskās personas priekšvēlēšanu aģitāciju nav veikušas savā vārdā, kā arī SIA "Creative Media Service" direktoram /pers. M/, kas veica un organizēja partijas deputātu kandidātu individuālu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu, ir acīmredzama saistība ar partijas deputātu kandidātiem un minētajām fiziskajām personām un šo fizisko personu veiktajām kampaņām jeb tiešā saikne izskatāmajā lietā.

Tiesa pievienojusies iestādes lēmumā norādītajam, ka partijas deputātu kandidātu individuāla priekšvēlēšanu kampaņa laikrakstos, vides reklāmās un radio programmās bija mērķtiecīga partijas deputātu kandidātu darbība un partijas deputātu kandidāti lielā mērā bija iesaistīti reklāmas veidošanā un organizēšanā, nevis tā bija nesaistītu personu veikta priekšvēlēšanu aģitācija, kā to norāda partija savā sūdzībā.

Saistībā ar priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu, tiesa secinājusi, ka lietā konstatēto fizisko personu apmaksātā reklāmas pakalpojumu summa sastāda 58377,57 *euro*, ko veido: par reklāmas izvietošanu radio 30228,02 *euro*; par reklāmas izvietošanu laikrakstos, žurnālos, biļetenos un citos likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajos periodiskajos izdevumos, kuri tiek sagatavoti iespiedtehnikā un kuru tirāžas lielākā daļa tiek izplatīta vienas republikas pilsētas vai rajona teritorijā 26914,33 *euro*; par reklāmas izvietošanu telpās un publiskās vietās 1235,22 *euro*.

Norādītie reklāmas pakalpojumi partijas grāmatvedības uzskaitē un partijas KNAB iesniegtajā 2014.gada 4.oktobra 12.Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā attiecīgajos izdevumu posteņos atspoguļoti netika. Šo izdevumus samaksu veica fiziskas personas, kuras to darīt aicināja partijas izvirzītie deputātu kandidāti, organizējot savu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu.

Nenorādot vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā izdevumus 58377,57 *euro* apmērā par audioklipu izvietošanu raidorganizācijās un laikrakstos, partija pārkāpa Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{2}panta otrajā daļā noteikto, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība ir paredzēta Latvijas APK 166.^{34}panta pirmajā daļā.

Tiesa atzinusi par pamatotu iestādes lēmumā norādīto, ka lēmumā norādīto fizisko personu apmaksātie reklāmas pakalpojumi, ir atzīstami par partijas priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu, kuru organizēja SIA "Creative Media Service" direktors /pers. M/. Visu presē izvietoto reklāmu saturam un formai ir ieturēts vienots stils, acīmredzami vienotais un līdzīgais izskats, kā arī teksts ar citām SIA "Creative Media Service" Mediju plānotājas /pers. T/

nosūtītajām reklāmām citos laikrakstos, proti, tā ir priekšvēlēšanu aģitācija par partijas 12.Saeimas vēlēšanu deputātu kandidātiem. Arī radio ēterā pārraidītās /pers. AR/, /pers. A0/ un /pers. Z/ ierunātās reklāmas ir priekšvēlēšanu aģitācija par partijas deputātu kandidātiem. Līdz ar to, atbilstoši Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta 3.punkta nosacījumiem, fizisko personu apmaksātie reklāmas izdevumi ir priekšvēlēšanu reklāmas izdevumi un saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{2}panta otrajā daļā noteikto, tie ir iekļaujami partijas 2014.gada 4.oktobra 12.Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā, ko nosaka Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta ceturtajā^{1} daļā noteiktais.

Tiesa atzinusi, ka partijas 2014.gada 4.oktobra 12.Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācija aizpildīta nepilnīgi, deklarācijā norādītas nepatiesas ziņas, tādējādi pārkāpjot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{2}panta otrās daļas, 8.^{4}panta ceturtās, piektās daļas nosacījumus.

Tiesa citējusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta pirmo daļu un atzinusi par pamatu iestādes lēmumā norādīto, ka priekšvēlēšanu izdevumu apmērs, kādu partija drīkstēja izlietot 2014.gada 4.oktobra 12.Saeimas vēlēšanās ir 422997,09 *euro*, kas aprēķināts, vadoties no 2013.gada mēneša vidējās bruto darba samaksas 685 *euro* x 0,0004 x 1543785 vēlētāju skaits iepriekšējās vēlēšanās).

Tiesa pievienojusies un atzinusi par pamatotu iestādes lēmumā norādīto, ka partija priekšvēlēšanu izdevumiem, uz kuriem attiecas Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta pirmajā daļā noteiktie priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumi, ir izlietojusi 466011,73 *euro*, tas ir, partijas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā norādītie izdevumi 407634,16 *euro* un pārbaudes laikā konstatētie partijas izdevumi 58377,57 *euro* (407634,16 *euro* + 58377,57 *euro* = 466011,73 *euro*).

Līdz ar to tiesa atzinusi, ka partija par 43014,64 *euro* (466011,73 *euro* - 422997,09 *euro* = 43014,64 *euro*), kā to pamatoti aprēķināja iestāde, ir pārsniegusi priekšvēlēšanu izdevumu apmēru, kādu drīkstēja izlietot 2014.gada 4.oktobra 12.Saeimas vēlēšanās, pārkāpjot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta pirmajā daļā noteiktos priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumus.

Tāpat tiesa atzinusi par nepamatotu argumentu, ka iestāde nav vispusīgi un objektīvi noskaidrojusi lietas apstākļus.

Izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, kopsakarā ar procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem, liecinieku liecībām, tiesa atzinusi, ka lietā ir konstatēti pietiekami pierādījumi, uz kuriem pamatoti ir atsaukusies iestāde lēmumā, un ir norādīti arī spriedumā, kas pierāda to, ka politiskā partija /Nosaukums A/ ir izdarījusi administratīvos pārkāpumus, par kuriem noteikta atbildība Latvijas APK 166.^{34}panta pirmajā, trešajā daļā.

Tiesa atzinusi, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tāpēc pievienojusies iestādes lēmuma motivācijai.

Vērtējot lietā esošos materiālus, tiesa secinājusi, ka partijai naudas sods 4300 *euro*, ir noteikts pamatoti un tiesiski, ievērojot Latvijas APK 32.pantā noteikto. Līdz ar to, ņemot vērā administratīvā soda preventīvo raksturu, tiesa uzskatījusi, ka tas sasniedz Latvijas APK 22.pantā noteikto mērķi.

Par minēto spriedumu politiskās partijas /Nosaukums A/ pilnvarotais pārstāvis iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka, partijas ieskatā, pirmās instances tiesa, pietiekami neiedziļinoties lietas apstākļos, nepamatoti atstāja spēkā iestādes lēmumu, līdz ar ko, pārsūdz spriedumu pilnā apmērā.

Norāda, ka partijai ir īpaši svarīgi, lai tiesa rūpīgi izvērtētu katra iestādes lēmumā ietvertā secinājuma par fiziskajām personām pamatotību, pat ja administratīvā soda atstāšanai spēkā būtu pietiekoši konstatēt tikai daļu no KNAB aprēķinātā partijai atļautā priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsniegšanas un ja soda piemērojamība nav atkarīga no partijas pārsniegtā atļautā priekšvēlēšanu izdevumu apmēra summas.

Uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir tikai atreferējusi, bet ne vērtējusi partijas argumentus par lietas būtību, sprieduma argumentus gandrīz vārds vārdā pārrakstot no lēmuma.

Ievērojot minēto, partija uztur savā sūdzībā pirmās instances tiesai un lietas izskatīšanas laikā izteiktos, spriedumā atreferētos, bet nevērtētos argumentus, papildus minētajam vēršot tiesas uzmanību atsevišķām personām, kuru izdevumu pieskaitīšanai partijas priekšvēlēšanu izdevumiem, lēmumā sniegts nepārliecinošs pamatojums.

Uzskata, ka nav tiesiska pamata /pers. AH/ aģitācijas izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem. No /pers. AH/ paskaidrojumiem izriet, ka /pers. AH/ pats vēlējies atbalstīt kandidātu /pers. L/. /pers. AH/ pārliecinoši pamatojis savu personīgo motivāciju atbalstīt tieši šo kandidātu. /pers. AH/ arī norādījis, ka /pers. M/ ir bijis jau gatavs audio reklāmas materiāls. Tādējādi no /pers. AH/ paskaidrojumiem neizriet, ka /pers. M/ būtu gatavojis aģitācijas materiālus.

Kandidāts /pers. L/ KNAB sniegtajos paskaidrojumos norādīja, ka /pers. AH/ ir griezies pie /pers. L/ un jautājis par iespējām /pers. L/ atbalstīt, uz ko /pers. L/ ieteicis par atbalsta formām interesēties pie "/Nosaukums C/" un /pers. M/.

2016.gada 8.decembra tiesas sēdē /pers. L/ liecināja, ka /pers. AH/ apmaksātā aģitācija neietilpa viņa priekšvēlēšanu kampaņā. Norādīja, ka tikšanās ar vēlētājiem laikā bija cilvēki, kas izteica vēlēšanos atbalstīt kaut kā vairāk. Radio reklāmu, ko apmaksājis /pers. AH/, nav dzirdējis, bet dzirdējis /pers. AR/ apmaksāto reklāmu. /pers. AR/ uz 12.Saeimas vēlēšanām aģitēja par labu viņam.

Tādējādi /pers. L/ KNAB sniegtie paskaidrojumi un liecības apstiprina /pers. AH/ norādīto, ka /pers. AH/ pats vēlējies atbalstīt /pers. L/. No /pers. L/ paskaidrojumiem KNAB un liecībām tiesā jāsecina, ka /pers. L/ iespējamais ieteikums /pers. AH/ griezties pie /pers. M/ bija nesaistošs padoms Civillikuma 2318.panta izpratnē. Savukārt padoma došana pati par sevi negarantē padoma devējam zināšanas par to, vai padoms ticis ievērots. Tādējādi nav konstatējams, ka /pers. L/ būtu /pers. AH/ mērķtiecīgi sūtījis pie /pers. M/.

Arī /pers. M/ 2015.gada 8.decembra tiesas sēdē liecināja, ka nav informējis deputātus par to, kādi cilvēki pie viņa vērsušies, kādas reklāmas vēlējušies izvietot. Deputātu kandidāti vai partija /Nosaukums A/ nav veikusi maksājumus par trešo personu aģitāciju. Ar partiju viņam nav ne līgumisku, ne kādu citu saistību. 2015.gada 9.decembra tiesas sēdē /pers. M/ liecinājis, ka reklāmas izvietošana netika saskaņota ar deputātu kandidātiem. Par /pers. AH/ apmaksātās priekšvēlēšanu aģitācijas materiāliem /pers. M/ 2015.gada 9.decembra tiesas sēdē liecināja, ka pie ierakstu radīšanas nepiedalījies. Tātad arī /pers. M/ noliedz, ka būtu informējis /pers. L/ par /pers. AH/ atbalstu. Par /pers. L/ informēšanu savos paskaidrojumos neliecina arī /pers. AH/. /pers. M/ noliedz, ka viņa līdzdalība fizisko personu veiktajā aģitācijā būtu kas vairāk par jau gatavu materiālu pārsūtīšanas funkciju. /pers. M/ arī noliedz, ka būtu gatavojis priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, kuru izplatīšanu apmaksāja /pers. AH/.

Iepriekš minētais radot pamatotas šaubas par /pers. L/ mērķtiecīgām darbībām, ar mērķi panākt, lai /pers. AH/ par viņu aģitētu. No lietā esošajiem pierādījumiem var secināt, ka /pers. AH/ pašam bija motivācija veikt aģitāciju, /pers. AH/ pats aktīvi meklējis iespējas par /pers. L/ aģitēt, /pers. AH/ griešanās pie /pers. M/ bija pilnīgi brīvprātīga. Tātad, KNAB secinājumi par /pers. M/ iepriekš sagatavoto reklāmu un par to, ka /pers. L/ bijis informēts par /pers. AH/ atbalstu, ir pretrunā ar lietā esošajiem pierādījumiem - /pers. AH/ un /pers. L/ paskaidrojumiem, kā arī /pers. L/ un /pers. M/ liecībām tiesā.

KNAB secinājums, ka reklāmas saturs nenorāda uz to, ka /pers. AH/ priekšvēlēšanu aģitāciju veicis savā vārdā, ir tiešā pretrunā ar lietā esošo /pers. AH/ apmaksātās priekšvēlēšanu aģitācijas audio ierakstu, kurā /pers. AR/ aicina balsot par kandidātu /pers. L/ un beigās teikts, ka reklāmu apmaksā /pers. AH/. /pers. AH/ pats noslēdza līgumu ar VSIA "Latvijas Radio" par politiskās reklāmas pārraidīšanu. Līguma summa sastāda 4786,14 *euro*, pats no sava konta veicis līgumā norādītās summas apmaksu, ko pierāda lietā esošie maksājuma dokumenti. KNAB nav apšaubījusi faktu, ka /pers. AH/ priekšvēlēšanu aģitāciju apmaksājis no saviem personīgajiem līdzekļiem.

Kā pierādījums partijas deputātu kandidātu tiešajai saiknei ar individuāli organizētajām priekšvēlēšanu aģitācijas reklāmām lēmumā norādīta arī

fizisko personu apmaksāto reklāmu savstarpēja līdzība. /pers. AH/ apmaksātā priekšvēlēšanu aģitācijas reklāma neatbilst šai pazīmei.

No 10 personu apmaksātajām priekšvēlēšanu aģitācijas radio reklāmām, /pers. AH/ apmaksātā priekšvēlēšanu aģitācijas reklāma ir vienīgā reklāma, kuru ierunājis /pers. AR/, kurš kā Latvijas Ārstu biedrības prezidents aicina balsot par /pers. L/, ar kuru kopā strādājis Latvijas Sporta federāciju padomē. Salīdzināšanai - /pers. Z/ un /pers. A0/ ierunātās reklāmas pēc sava stila ir savstarpēji līdzīgākas un bezpersoniskākas un arī tekstuāli būtiski atšķiras no /pers. AR/ ierunātās reklāmas.

Lietā ir arī /pers. AR/ apmaksātās reklāmas ieraksts, kurā /pers. AR/ aicina balsot par /pers. L/, bet KNAB /pers. AR/ aģitācijas izdevumus nav pieskaitījusi partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Secina, ka /pers. AH/ apmaksātās priekšvēlēšanu aģitācijas saturs nevar tikt izmantots kā pamatojums, lai /pers. AH/ priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumus pieskaitītu partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Uzskata, ka lēmuma 4.6.punktā minētajā secinājumā KNAB jauc fizisko personu apmaksāto priekšvēlēšanu aģitāciju ar kandidātu veikto priekšvēlēšanu aģitāciju, kuras veikšanai ir slēgts līgums ar SIA "/Nosaukums C/" un par kuru lietā nav strīda, ka tā ir kandidātu veikta priekšvēlēšanu aģitācija, kuras izdevumi norādīti KNAB iesniegtajā partijas deklarācijā.

/pers. M/ par savu saistību ar SIA "/Nosaukums C/" 2015.gada 8.decembra sēdē liecināja, ka viņš kā fiziska persona nav sniedzis kandidātiem nekādus pakalpojumus. Līgumu ir slēgusi SIA "/Nosaukums C/", pats /pers. M/ līguma slēgšanā nav piedalījis un darbojies tikai kā konsultants.

Savukārt fakts, ka kandidāts /pers. L/ ir veicis priekšvēlēšanu aģitāciju, pats par sevi nepierāda, ka /pers. L/ šo aģitāciju ir veicis ar /pers. AH/ starpniecību.

Norāda, ka tiesu praksē tiesa atzinusi par pamatotu tikai tādas personas aģitācijas izdevumu pieskaitīšanu politiskās organizācijas (partijas) priekšvēlēšanu izdevumiem, kurai ir "tieša saikne" ar attiecīgo politisko organizāciju. Konstatējot formāli nesaistītās personas "tiešo saikni" ar politisku organizāciju, tiesa ir ņēmusi vērā apstākļus, kuri nerada saprātīgas šaubas šādas saiknes konstatēšanai.

Augstākā tiesa atzinusi, ka 9.Saeimas vēlēšanu kampaņā Tautas Partiju un Latvijas Pirmo partiju atbalstošo nevalstisko organizāciju (partijas atbalstošas priekšvēlēšanu aģitācijas apmaksātāju) saistība ar attiecīgajam partijām bija nepārprotama - bija gan redzamu un ietekmīgu partijas biedru ziedojumi organizācijām, gan arī partiju ilggadīgu, zināmu biedru un sabiedrisko attiecību speciālistu esamība minēto organizāciju vadībā (Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 3.novembra spriedums lietā Nr.SKA-5/2006, 2011.gada 22.septembra spriedums lietā Nr.A42539007). Savukārt Administratīvā apgabaltiesa atzinusi, ka saprātīgas šaubas nerada arī Zaļo un Zemnieku savienības Ministru prezidenta kandidāta /pers. BE/ (kurš apmaksāja priekšvēlēšanu aģitāciju) saistība ar minēto politisko organizāciju (Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 16.novembra spriedums lietā Nr.A42688107).

Izskatāmajā lietā nav konstatējama /pers. AH/ saistība ar partiju - /pers. AH/ nav partijas biedrs, nav konstatējams, ka partija, vai kāds no kandidātiem būtu finansējuši /pers. AH/ priekšvēlēšanu aģitācijas aktivitātes, vai jebkādā citā veidā snieguši /pers. AH/ jebkādus materiālus labumus. Secina, ka nav tiesiska pamata /pers. AH/ neatzīt par nesaistīto personu Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma izpratnē.

Uzskata, ka nav tiesiska pamata /pers. N/ izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Lietā nav /pers. N/ un SIA /Nosaukums D/ noslēgtā līguma, bet ir /pers. N/ parakstīts paziņojums SIA /Nosaukums D/ par paredzamo priekšvēlēšanu materiālu izvietošanu ar tam pievienoto pielikumu, kurā norādītas vietas Jēkabpilī, kurās aģitācijas materiāli izvietojami. Lietā ir AS "Swedbank" maksājuma uzdevums, no kura izriet, ka /pers. N/ 2014.gada 18.septembrī samaksājis SIA /Nosaukums D/ 1235,22 *euro*. Lietā nav citu dokumentu, kas liecinātu par starp /pers. N/ un SIA /Nosaukums D/ noslēgto līgumu, kā arī nav izvietotās vides reklāmas materiālu, ne kādu citu dokumentu, kas liecinātu par minētā līguma izpildi. Līdz ar to, par lietas materiāliem neatbilstošu uzskatāms KNAB pārstāves /pers. D/ 2016.gada 1.februāra tiesas sēdē teiktais, ka /pers. N/ ar savu parakstu apliecinājis, ka ir izvietojis vides reklāmu. Vienīgā norāde par, iespējams, izvietoto vides reklāmas saturu atrodama KNAB sniegtajos /pers. N/ rakstveida paskaidrojumos.

Sniedzot liecību 2016.gada 18.janvāra tiesas sēdē, /pers. N/ attiecībā uz reklāmas izgatavošanu un izvietošanu, liecināja, ka reklāmas sagatavojis otrs līguma slēdzējs, jo tas esot bijis viņa pienākums. Pats /pers. N/ reklāmas neesot redzējis un nav pārbaudījis, vai vides reklāmas bija izvietotas, paļāvies, ka to nodrošinās /pers. M/. Savukārt /pers. M/ 2015.gada 8. un 9.decembra tiesas sēdēs sniegtajās liecībās un KNAB sniegtajos rakstveida paskaidrojumos neko nav liecinājis par /pers. N/ apmaksāto vides reklāmu izvietošanas faktu. No /pers. M/ liecībām izriet, ka /pers. M/ loma aprobežojusies ar jau gatavu reklāmas materiālu pārsūtīšanu.

/pers. J/ 2015.gada 8.decembra tiesas sēdē liecināja, ka nevar pateikt, vai ir redzējis /pers. N/ vides reklāmu. Arī KNAB /pers. J/ sniegtajos rakstveida paskaidrojumos par vides reklāmu nekas nav teikts.

Secina, ka lietā trūkst tiešu pierādījumu, kuri pamatotu KNAB secinājumu, ka /pers. N/ apmaksātās vides reklāmas ir tikušas izvietotas. Fakts, ka /pers. N/ veicis maksājumu par vides reklāmas materiālu izvietošanu, pats par sevi vēl nepierāda, ka apmaksātais darbs patiešām ticis veikts. No vides reklāmas materiālu neesamības lietā var secināt, ka trūkst pierādījumu tam, kā šīs reklāmas izskatījušās. /pers. N/ paskaidrojumos rakstītais par vēlēšanos atbalstīt /pers. BG/ neļauj secināt, ka SIA /Nosaukums D/, iespējams, veiktais saistību izpildījums ir atbildis /pers. N/ vēlmēm. Līdz ar to, pat pieņemot, ka /pers. N/ apmaksātās vides reklāmas patiešām bija izvietotas, lietā esošie pierādījumi nedod iespēju pārbaudīt to atbilstību priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmēm. Tātad, trūkst pierādījumu tam, lai /pers. N/ izdevumus uzskatītu par priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumiem. /pers. N/ apmaksāto vides reklāmu materiālu neesamība lietā nozīmē, ka nav pamatots KNAB arguments par fizisko personu apmaksāto reklāmu savstarpējo līdzību. /pers. N/ apmaksāto vides reklāmu izvietošanas faktu un to saturu KNAB bija iespējams pārbaudīt, ievācot paskaidrojumus no SIA /Nosaukums D/ darbiniekiem par iespējamo vides reklāmu izvietošanu, kā arī ievācot citu informāciju, kas ļautu spriest par to, kā izskatījušies šie, iespējams, izvietotie vides reklāmas materiāli. Ne lēmumā, ne tiesai sniegtajos KNAB pārstāvju paskaidrojumos nav norādīti objektīvi šķēršļi, kas liedza KNAB veikt šādu pārbaudi. KNAB pārstāve /pers. D/ 2016.gada 1.februāra tiesas sēdē norādīja, ka KNAB nebija pamata uzskatīt, ka šāda reklāma nav tikusi izvietota.

Atsaucas uz /pers. N/ sniegtajiem paskaidrojumiem KNAB, un 2016.gada 18.janvāra tiesas sēdē /pers. N/ sniegtajām liecībām, kurās /pers. N/ apstiprināja paskaidrojumos rakstīto.

No /pers. N/ paskaidrojumiem un liecībām tiesā varot secināt, ka /pers. N/, nebūdams ar partiju saistīts, pats, pēc savas iniciatīvas vēlējies atbalstīt partiju un kandidātu /pers. J/.

Analizē /pers. J/ paskaidrojumus un liecības, kas apstiprina /pers. N/ paskaidrojumos un liecībās teikto, ka /pers. N/, pats, pēc savas iniciatīvas, vēlējies atbalstīt /pers. J/ un partiju un ka "novirzīšanai" pie /pers. M/ bijis tikai ieteikuma raksturs. Secina, ka /pers. J/ iespējamais ieteikums /pers. N/ griezties pie /pers. M/ bija nesaistošs padoms Civillikuma 2318.panta izpratnē.

Uzskata, ka iepriekš minētais rada pamatotas šaubas par /pers. J/ mērķtiecīgām darbībām, ar mērķi panākt, lai /pers. N/ par viņu aģitētu. No lietā esošajiem pierādījumiem var secināt, ka /pers. N/ pašam bija motivācija veikt aģitāciju, griešanās pie /pers. M/ bija pilnīgi brīvprātīga un /pers. J/ nav zinājis par /pers. N/ atbalstu, arī /pers. M/ /pers. J/ šādu informāciju nav sniedzis. Uzskata, ka nav pamatots KNAB secinājums, ka /pers. BG/ it kā zinājis par /pers. N/ apmaksāto priekšvēlēšanu aģitāciju un ka /pers. J/ ar /pers. N/ apmaksāto aģitāciju pēc būtības ir veicis individuālu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu. Lietā nav konstatējama /pers. N/ saistība ar partiju.

Uzskata, ka nav tiesiska pamata /pers. Z/ veiktās aģitācijas izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

No KNAB konstatētajiem faktiem izriet, ka /pers. Z/ pats no saviem līdzekļiem apmaksājis priekšvēlēšanu aģitāciju, kuru pats radio studijā ierunājis, tādējādi, atšķirībā no vairākuma citu fizisko personu, reklāmas izplatīšanu organizējis pats personīgi bez /pers. M/ vai /pers. T/ starpniecības.

Neskatoties uz iepriekš minēto, lēmuma 4.12.punktā arī /pers. Z/ apmaksātā reklāma nodēvēta par kandidātu individuālās priekšvēlēšanu kampaņas sastāvdaļu.

No /pers. Z/ paskaidrojumiem izriet, ka viņš ir ierunājis reklāmu vietējā /pilsēta/ radio programmā "Radio 1" un viņam nav zināma tālāka viņa ierunātās reklāmas ieraksta izmantošana. No lēmuma 4.12.punktā sniegtās argumentācijas nav skaidrs, ja /pers. Z/ nepiedēvē reklāmu ierunāšanu VSIA "Latvijas Radio" programmu studijās, tad kādēļ /pers. Z/ veikto priekšvēlēšanu aģitāciju vērtējot kā kandidātu "mērķtiecīgas darbības" tiek piesauktas arī programmās "Latvijas Radio 1" un "Latvijas Radio 2" atskaņotās reklāmas.

No /pers. Z/ paskaidrojumiem izriet, ka viņš aģitāciju veicis pats savā vārdā, pats no saviem līdzekļiem to apmaksājis. Trūkst pamata KNAB apgalvojumam, ka /pers. Z/, veicot aģitāciju, nav rīkojies brīvprātīgi, bet to ir darījis vienošanās ietvaros.

KNAB secinājums par /pers. Z/ veikto aģitāciju kā partijas deputātu kandidātu individuālo kampaņu sastāvdaļu, ne tikai balstās uz kļūdaino pieņēmumu, ka /pers. Z/ priekšvēlēšanu aktivitātes nevarējis veikt ārpus vienošanās ietvariem, bet ir pretrunā ar kandidātu /pers. J/ un /pers. K/ liecībām 2015.gada 8.decembra tiesas sēdē.

/pers. J/ attiecībā uz /pers. Z/ aģitāciju liecinājis, ka kampaņas laikā dzirdējis, ka /pers. Z/ viņu atbalstīja. Tādējādi /pers. J/ noliedz, ka /pers. Z/ veiktā aģitācija būtu bijusi viņa individuālās kampaņas ietvaros veikto darbību sastāvdaļa.

Savukārt /pers. K/ savās liecībās noliedza, ka jebkādā veidā pats būtu organizējis fizisko personu veikto priekšvēlēšanu aģitāciju.

Ja nav konstatējama /pers. K/ un /pers. J/ aktīva līdzdalība /pers. Z/ veiktajā aģitācijā, ir absurds KNAB apgalvojums, ka partijas deputāta kandidātam bija jāapzinās, ka ierunātais teksts ir partijas deputāta kandidāta individuāla priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņa radio.

Arī faktam, ka /pers. Z/ bija "/pilsēta/ reģionālā partijas" priekšsēdētājs, nav izšķirošas nozīmes. Nav pamatota atziņa par to, ka partija vienmēr atbild par tās biedru rīcību. /pers. Z/ nav uzskatāms par partijas biedru, tādēļ nav pamata likt partijai atbildēt par viņa veikto aģitāciju, ja nav pierādīta /pers. K/ un /pers. J/ aktīva līdzdalība. Bez šādas līdzdalības konstatācijas, nav tiesiska pamata piemērot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta ceturtās^{1} daļas noteikumus, tas ir, zūd jebkāds tiesisks pamats /pers. Z/ veiktās aģitācijas izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Lūdz pilnībā atcelt KNAB priekšnieka 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.1/4331 un KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītājas 2015.gada 13.maija lēmumu; izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu; izskatīt lietu mutvārdu procesā; izsaukt un nopratināt liecinieku /pers. Z/.

Apelācijas instances tiesas sēdē politiskās partijas /Nosaukums A/ pilnvarotais pārstāvis – zvērināts advokāts Lauris Leja uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā izklāstītajiem argumentiem.

Liecinieks/pers. Z/ apelācijas instances tiesas sēdē liecināja, ka viņš ir teksta autors laika posmā no 2014.gada 15.septembra līdz 2014.gada 2.oktobrim reģionālā programmā Radio 1 pārraidītajai, apmaksātajai un viņa paša ierunātajai priekšvēlēšanu aģitācijas audio reklāmai. Reklāmu apmaksājis no saviem privātiem līdzekļiem, un šo informāciju nosūtījis KNAB. Reklāmu ierunājis personīgi, kā fiziska persona, aicinājis balsot kā fiziska persona, nevis domes deputāts, varbūt neveiksmīgi piesaucis savu amatu tai brīdī.

Šīs reklāmas izvietošanu nav saskaņojis ar /pilsēta/ reģionālo partiju, jo iniciatīvu izrādījis kā fiziska persona, par šīs reklāmas izvietošanas nav informējis arī politisko partiju /Nosaukums A/Starp abām partijām ir sadarbības līgums, kur atrunāti punkti – kopējā taktika un stratēģija attiecībā uz vēlēšanām, kurā piedalījies, bet šo piedalīšanos varētu sadalīt divās daļās - viena kā fiziska persona, ko pats apmaksājis, un tad aktivitātes par vizuālo reklāmu, kas saistītas ar /Nosaukums A/. Vizuālā reklāma saskaņota ar /pilsēta/reģionālo partiju, bet radio reklāma bija viņa iniciatīva. Par radio reklāmu un to, ka pats to ierunās un apmaksās, /pers. J/ un /pers. K/ netika informēti. Ar /pers. M/ nav personīgi pazīstams. Nezina, kā minētās radio reklāmas ieraksti nonākuši pie /pers. M/, iebildumus par to nav izteicis, par to uzzinājis no /pers. BJ/, kas piezvanījis un teicis, ka viņš reklamējoties pa visu Latviju. Tad tikai uzzinājis, ka šī reklāma citās radio stacijās parādījusies, bet viņš to nebija dzirdējis. Ierunājis reklāmu konkrētai lokālajai /pilsēta/ Radio 1 stacijai. Iebildumus par to, ka reklāma atskaņota citā radiostacijā, nav izteicis.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāves /pers. D/ un /pers. BL/ apelācijas instances tiesas sēdē lūdza apelācijas sūdzību noraidīt un atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu.

Noklausījusies procesa dalībnieku viedokļus, liecinieka /pers. Z/ liecības, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība ir apmierināma daļēji, un ir grozāms politiskajai partijai /Nosaukums A/uzliktā soda mērs.

Tiesas kolēģija, pārbaudījusi Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2016.gada 1.marta sprieduma un Lēmuma motivāciju, atzīst, ka tā ir pareiza un pilnībā pietiekama, lai spriedumu daļā par politiskās partijas /Nosaukums A/ vainīgumu atstātu negrozītu.

Līdz ar to tiesas kolēģija saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma un Lēmuma motivācijai un to neatkārto, izņemot daļā par pirmās instances tiesas sniegto vērtējumu par /pers. N/ izdevumu 1235,22 *euro* apmērā pieskaitīšanu partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Tiesas kolēģija norāda, ka sūdzības iesniedzēja arguments, ka tam, iespējams, radīsies negatīvas sekas, kas izpaudīsies kā valsts finansējuma apturēšana, ir noraidāms, un tas nemazina izdarītā pārkāpuma prettiesiskumu.

Sūdzībā norādīts, ka izskatāmajā lietā vērtējama 21 personas veikto darbību iespējamā saikne ar kandidātiem, vienlaicīgi sūdzībā sniegti konkrēti argumenti tikai par trīs personām - /pers. AH/, /pers. Z/ un /pers. N/, par kuriem tiesa esot sniegusi īpaši nepārliecinošu pamatojumu un kuru aģitācijas izdevumus neesot pamata pieskaitīt Partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Tiesas kolēģija norāda, ka saskaņā ar Latvijas APK 289.^{17}panta otro daļu apelācijas sūdzību, ar kuru pārsūdzams rajona tiesas spriedums apgabaltiesā, sastāda atbilstoši Latvijas APK 289.^{1}panta prasībām un minētā panta pirmās daļas 4.punkta obligāts nosacījums ir norādīt, kādā apjomā pārsūdz nolēmumu un kā izpaužas nolēmuma nepareizība.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka sūdzības iesniedzējs apelācijas sūdzībā ir tikai formāli norādījis, ka vērtējama visu 21 personas veikto darbību iespējamā saikne ar kandidātiem, jo sūdzībā tikai par trīs personām norādīts, kā konkrēti izpaužas nolēmuma nepareizība. Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka tiesības pārsūdzēt rajona tiesas nolēmumu nav formālas, ar mērķi uzdot augstākai tiesu instancei atkārtoti dot vērtējumu tiem pašiem argumentiem, kas tika vērtēti rajona tiesā. Augstākas instances tiesa vērtē zemākas instances tiesas nolēmumā norādīto secinājumu un motivācijas pamatojumu, bet šī izvērtējuma pamats ir iesniegtās apelācijas sūdzības argumenti, kas atspēko vai neatspēko nolēmumā izteikto atzinumu pamatotību.

Uz apelācijas sūdzībā izteikto argumentu, ka pirmās instances tiesa lietā nav iedziļinājusies un nav vērtējusi Partijas argumentus par lietas būtību, tiesas kolēģija norāda, ka apstāklis, ka tiesas sprieduma argumentācijas apjoms neatbilst procesa dalībnieku vēlmēm, pats par sevi nav pamats sprieduma atcelšanai. Kā redzams no pirmās instances tiesas sprieduma, tiesa ir izvērtējusi lietā būtiskos jautājumus, un pamatojoties uz spriedumā atspoguļoto argumentāciju, izdarījusi pamatotus secinājumus par Partijas izdarīto administratīvo pārkāpumu.

No Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.^{4}panta 4.^{1}daļas izriet, ka, ja atsevišķs deputāta kandidāts veicis individuālu priekšvēlēšanu

aģitācijas kampaņu, tad šādai aģitācijas kampaņai iztērētie līdzekļi tiek ieskaitīti tās politiskās organizācijas (partijas) priekšvēlēšanas izdevumos, no kuras iesniegtā saraksta šī persona kandidē attiecīgajās vēlēšanās.

Savukārt no Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 4.panta otrās daļas izriet, ka par nesaistītās personas veiktu priekšvēlēšanu aģitāciju nav uzskatāma aģitācija, ko veic politiskā partija, politisko partiju apvienība vai vēlētāju apvienība, kura iesniegusi deputātu kandidātu sarakstus, šādas politiskās partijas, politisko partiju apvienības vai vēlētāju apvienības deputāta kandidāts, kā arī politisko partiju apvienībā esoša politiska partija, ja šāda apvienība ir iesniegusi deputātu kandidātu sarakstus.

Attiecībā par apelācijas sūdzībā izteikto argumentu, ka /pers. AH/ priekšvēlēšanu aģitāciju par deputāta kandidātu /pers. L/ ir veicis savā vārdā un nav tiesiska pamata /pers. AH/ aģitācijas izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem, tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā izdarītajiem secinājumiem, ka /pers. L/ kā deputāta kandidāts veica individuālu priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu un atbilstoši Finansēšanas likuma 8.^{4}panta 4.^{1}daļai, šādas priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņas izdevumi bija jāieskaita partijas priekšvēlēšanu izdevumos.

Pirmās instances tiesa spriedumā ir analizējusi pierādījumus, tai skaitā ņēmusi vērā arī /pers. M/ un /pers. L/ paskaidrojumus un liecības, uz kurām uzmanību tiek vērsta iesniegtajā sūdzībā un tiesas kolēģijai nav pamata apšaubīt pirmās instances tiesas izdarītos secinājumus, ka SIA /Nosaukums B/ direktoram /pers. M/ pastāv acīmredzama saistība ar partijas deputātu kandidātiem, minētajām fiziskajām personām un to veiktajām kampaņām jeb tiešā saikne šajā lietā.

No /pers. L/ 2015.gada 28.aprīļa paskaidrojuma izriet, ka viņš sadarbojies ar /pers. M/, kurš viņam ieteica priekšvēlēšanu aktivitātes. Par atbalstu pie viņa priekšvēlēšanu kampaņā interesējās /pers. AH/, kuru novirzījis pie /pers. M/. Ar /pers. M/ bija vienojies, ka cilvēkiem, kas vēlēsies viņu atbalstīt, dos /pers. M/ kontaktinformāciju, lai rastu labākus risinājumus iespējamam atbalstam (lietas 3.sējuma 2.lapa).

Savukārt no /pers. M/ 2015.gada 24.marta paskaidrojuma izriet, ka viņš palīdzējis individuālajā priekšvēlēšanu kampaņā deputāta kandidātiem, tajā skaitā /pers. L/. Turklāt reklāmas materiāli tika sagatavoti, ņemot vērā arī deputātu kandidātu sniegto informāciju (lietas 3.sējuma 1.lapa).

Tiesas kolēģija netic /pers. AH/ paskaidrojumā norādītajam, ka /pers. L/ nepazīst un pazīstot personiski /pers. M/, pats uzrunājis viņu, jo tas ir pretrunā ar /pers. L/ paskaidrojumu, ka tieši viņš novirzījis /pers. AH/ pie /pers. M/.

Lai arī sniedzot liecības tiesas sēdē /pers. M/ liecinājis, ka reklāmas izvietošanu nesaskaņoja ar deputātu kandidātiem, no /pers. M/ un /pers. L/ sākotnējiem paskaidrojumiem, kam nav pamata neticēt, izriet, ka darbības starp /pers. L/ un /pers. M/ iepriekš bija saskaņotas, un caur šo izveidoto mehānismu /pers. L/ veica savu individuālo kampaņu, /pers. AH/ mērķtiecīgi tika nosūtīts pie /pers. M/, kurš organizēja priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu, savukārt /pers. AH/ apmaksāja /pers. M/ jau iepriekš sagatavotu radio reklāmu.

Tiesas kolēģija uzskata, ka šajā lietā noskaidrotie fakti neliecina, ka /pers. L/ priekšvēlēšanu aģitāciju būtu veicis /pers. AH/ kā nesaistītā persona, /pers. L/, /pers. M/ un /pers. AH/ sniegtie skaidrojumi nepārprotami norāda uz to, ka /pers. L/ priekšvēlēšanu aģitāciju veica ar /pers. AH/ starpniecību un izslēdz iespēju, ka /pers. AH/ būtu veicis priekšvēlēšanu aģitāciju savā vārdā.

Apelācijas sūdzībā norādītajam apsvērumam, ka /pers. L/ ieteikums /pers. AH/ vērsties pie /pers. M/ uzskatāms par nesaistoša padoma došanu Civillikuma 2318.panta izpratnē, nav nozīmes, jo šajā lietā ir piemērojamas speciālās tiesību normas, kas ietvertas tostarp Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā.

Attiecībā par apelācijas sūdzībā izteikto argumentu, ka /pers. Z/ priekšvēlēšanu aģitāciju ir veicis savā vārdā un nav tiesiska pamata /pers. Z/ aģitācijas izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem, tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā un Lēmumā izdarītajiem secinājumiem, ka tika veikta Partijas deputāta kandidāta priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņa un atbilstoši Finansēšanas likuma 8.^{4}panta 4.^{1}daļai, šādas priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņas izdevumi bija jāieskaita partijas priekšvēlēšanu izdevumos.

Tiesas kolēģija nepiekrīt sūdzībā norādītajam, ka /pers. Z/ aģitāciju veicis savā vārdā, jo lietā noskaidrotie fakti neliecina, ka /pers. J/ un /pers. K/ priekšvēlēšanu aģitāciju būtu veicis /pers. Z/ kā nesaistīta persona.

Pirmās instances tiesa konstatējusi un lietā nav strīda par to, ka politiskās partijas "/pilsēta/ reģionālā partija" valdes priekšsēdētājs /pers. Z/, kas vienlaikus ir arī /pilsēta/ Domes priekšsēdētājs, 2014.gada 12.aprīlī noslēdza vienošanos par sadarbību ar Partijas valdes priekšsēdētāju /pers. BO/. Saskaņā ar vienošanos politiskā partija "/pilsēta/reģionālā partija" cita starpā apņēmās sniegt plašu atbalstu partijas deputātu kandidātiem un sarakstam kopumā, piedalīties priekšvēlēšanu programmās.

Paša /pers. Z/ sniegtie skaidrojumi nepārprotami norāda uz to, ka /pers. Z/ priekšvēlēšanu aģitāciju veica partiju sadarbības ietvaros. Savā 2015.gada 26.marta paskaidrojumā /pers. Z/ pašrocīgi norādījis, ka 12.Saeimas priekšvēlēšanu periodā pamatojoties uz politiskās partijas /Nosaukums A/ un „/pilsēta/ reģionālās partijas" līgumu piedalījās vēlēšanu kampaņā, ir ierunājis Radio 1 džinglu, ko apmaksājis no personīgiem līdzekļiem (lietas 3.sējuma 5. lapa).

No reklāmas audioieraksta, kurš tika pārbaudīts apelācijas instances tiesā, izriet, ka /pers. Z/ aģitāciju veic kā Domes priekšsēdētājs nevis kā fiziska persona.

Tam, ka liecinieki /pers. J/ un /pers. K/ nolieguši, ka būtu organizējuši /pers. Z/ veikto priekšvēlēšanu aģitāciju, nav izšķirošas nozīmes, jo negūst apstiprinājumu tas, ka /pers. Z/ būtu veicis priekšvēlēšanu aģitāciju savā vārdā. Tiesas kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas izdarītajiem secinājumiem, ka ne tikai /pers. Z/, bet arī Partijas deputāta kandidātam bija jāapzinās, ka ierunātais teksts ir partijas deputāta kandidāta individuāla priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņa radio un pēc būtības, izvērtējot visus pierādījumus un saistot tos kopsakarā, reklāma reģionālajā SIA "Radio1" ir uzskatāma par priekšvēlēšanu aģitācijas kampaņu, kuru veica Partijas deputātu kandidāts, jo tā satur tiešu aicinājumu balsot par Partijas deputātu kandidātiem un priekšvēlēšanu aģitāciju ir veicis politiskās partijas "/pilsēta/ reģionālā partija" valdes priekšsēdētājs, kurš bija vienojies ar Partiju par priekšvēlēšanu aģitācijas programmu.

Tas, ka tiesa spriedumā neprecīzi norādījusi, ka /pers. Z/ ierunājis reklāmu "Latvijas Radio 1" (pareizi ir SIA "Radio 1") nemaina izskatāmās lietas apstākļus.

Bez tam, apelācijas sūdzībā tās iesniedzējs norādījis, ka nav tiesiska pamata /pers. N/ izdevumus pieskaitīt partijas priekšvēlēšanu izdevumiem. Tiesas kolēģija šajā daļā sūdzību uzskata par pamatotu un uzskata, ka lietā trūkst tiešu pierādījumu, kuri pamatotu secinājumu, ka /pers. N/ apmaksātās vides reklāmas ir tikušas izvietotas.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.pantu iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā - iestādei.

Lietas materiāliem pievienots /pers. N/ parakstīts paziņojums SIA /Nosaukums D/ par paredzamo priekšvēlēšanu materiālu izvietošanu ar tam pievienoto pielikumu, kurā norādītas vietas Jēkabpilī, kurās aģitācijas materiāli izvietojami (lietas 3.sējuma 10.-11.lapa).

Tāpat lietā atrodas AS "Swedbank" maksājuma uzdevums, no kura izriet, ka /pers. N/ 2014.gada 18.septembrī samaksājis SIA /Nosaukums D/ 1235,22 *euro* (lietas 3.sējuma 13.lapa).

Lietā nav citu dokumentu, kas liecinātu par starp /pers. N/ un SIA /Nosaukums D/ noslēgto līgumu, kā arī nav izvietotās vides reklāmas materiālu,

ne arī kādu citu dokumentu, kas liecinātu par minētā līguma izpildi.

Sniedzot liecību 2016.gada 18.janvāra tiesas sēdē, /pers. N/ par reklāmas izgatavošanu un izvietošanu liecināja, ka reklāmas sagatavojis otrs līguma slēdzējs, jo tas esot bijis viņa pienākums. Pats /pers. N/ reklāmas neesot redzējis un nav pārbaudījis, vai vides reklāmas bija izvietotas, paļāvies, ka to nodrošinās /pers. M/.

Savukārt /pers. M/ 2015.gada 8. un 9.decembra tiesas sēdēs sniegtajās liecībās un KNAB sniegtajos rakstveida paskaidrojumos neko nav liecinājis par /pers. N/ apmaksāto vides reklāmu izvietošanas faktu. /pers. M/ loma aprobežojusies ar jau gatavu reklāmas materiālu pārsūtīšanu.

Liecinieks /pers. J/ 2015.gada 8.decembra tiesas sēdē liecināja, ka nevar pateikt, vai ir redzējis /pers. N/ vides reklāmu. Arī KNAB /pers. J/ sniegtajos rakstveida paskaidrojumos par vides reklāmu nekas nav teikts.

Tiesas kolēģija uzskata, ka fakts, ka /pers. N/ veicis maksājumu par vides reklāmas materiālu izvietošanu, pats par sevi vēl nepierāda, ka apmaksātais darbs patiešām ticis veikts.

Tā kā lietas materiāli nesatur ziņas par izvietoto vides reklāmas materiālu, lietā nav pierādījumu arī tam, kā šīs reklāmas izskatījušās.

Saskaņā ar Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta trešo punktu, priekšvēlēšanu aģitācija ir politiskās partijas, politisko partiju apvienības, vēlētāju apvienības vai deputāta kandidāta reklamēšana plašsaziņas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko partiju, politisko partiju apvienību, vēlētāju apvienību vai deputāta kandidātu.

Tiesas kolēģija pievienojas apelācijas sūdzībā norādītajam, ka, pat pieņemot, ka /pers. N/ apmaksātās vides reklāmas patiešām bija izvietotas, lietā esošie pierādījumi nedod iespēju pārbaudīt to atbilstību Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 1.panta trešajā punktā ietvertajām priekšvēlēšanu aģitācijas pazīmēm.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija secina, ka lietā nav pierādīts, ka /pers. N/ izdevumi 1235,22 EUR būtu uzskatāmi par priekšvēlēšanu aģitācijas izdevumiem, un šos izdevumus nav pamata pieskaitīt Partijas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Tā kā administratīvi sodāmo darbību apjoms un atļauto priekšvēlēšanas izdevumu apmēra pārsniegtā summa par 1235,22 EUR ir samazinājusies, apelācijas instances tiesa uzskata, ka ir grozāms politiskajai partijai /Nosaukums A/ piemērotā soda apmērs, to samazinot, un uzskata, ka par izdarīto pārkāpumu Latvijas APK 166.^{34}panta trešās daļas sankcijas ietvaros ir uzliekams naudas sods 4000 EUR apmērā, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu Latvijas APK 22.pantā definētā administratīvā soda mērķa sasniegšanu.

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, 289^{12}. panta otrās daļas 4. punktu, tiesas kolēģija

nosprieda:

grozīt politiskajai partijai "Vienotība" piemērotā soda apmēru.

Sodīt politisko partiju "Vienotība" par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu Latvijas APK 166.^{34}panta trešās daļas sankcijas ietvaros ar naudas sodu 4000 EUR (četri tūkstoši *euro*) apmērā.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese	*/personiskais paraksts/*	L.Šteinerte
Tiesnese	*/personiskais paraksts/*	I.Vīgante
Tiesnesis	*/personiskais paraksts/*	G.Kveska